

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Nové Město nad Metují, Rašínova 600

Adresa: Rašínova 600, 549 01 Nové Město nad Metují

Identifikátor školy: 668 001 003

Termín konání inspekce: 17. – 23. únor 2004

Čj.:	i5-1005/04-5198
Signatura:	ki3ax109

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce v běžných třídách mateřské školy ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v běžných třídách mateřské školy ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v běžných třídách mateřské školy ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola, Nové Město nad Metují, Rašínova 600 je od 1. 1. 2003 příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je město Nové Město nad Metují se sídlem Husovo náměstí 1225, 549 01 Nové Město nad Metují. Mateřská škola sdružuje školní jídelnu. V současné době je k docházce do šesti tříd mateřské školy zapsáno celkem 139 dětí od dvou do sedmi let. Dvě třídy jsou pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, pro děti s lehčími vadami zraku a pro děti zdravotně oslabené. Celková kapacita školy (164 dětí) nebyla překročena. Vzdělávání dětí v mateřské škole se uskutečňuje podle dokumentu Školního vzdělávacího programu, který je vypracován v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání (vydáno a doporučeno MŠMT ČR pod č.j.14 132 /01 - 22 ze dne 19. 3. 2001). Dokument vychází z podmínek školy a je koncipován v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický sbor v běžných třídách mateřské školy je stabilizovaný, tvoří ho osm učitelek (včetně ředitelky), které splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Ředitelka je ve funkci druhým rokem. Všechny pedagogické pracovnice mají dlouholetou pedagogickou praxi, pracují na plný úvazek. Učitelky mají profesionální přístup k plnění pracovních povinností. Rozvrh přímé práce s dětmi je promyšleně stanoven tak, že souběžné působení učitelek probíhalo především při pobytu dětí venku a poledním stolování, což je přínosné pro organizaci práce ve třídách s širším věkovým uskupením dětí. Ředitelka stanovila v rozvrhu hodin nesprávně míru přímé výchovné povinnosti zástupkyni školy (31 hodin namísto 20 hodin). Tento nedostatek se snažila ředitelka vyřešit již v průběhu inspekce. Stávající personální obsazení umožňuje příkladně uskutečňovat hlavní cíle školy.

Organizace činnosti školy vychází z personálních podmínek šestitřídní mateřské školy a vytváří kvalitní podmínky pro uskutečňování dlouhodobých cílů školy. Ředitelka uplatňuje styl řízení založený na spolupráci všech zúčastněných, každý zaměstnanec zná svá práva, povinnosti a plní je. Učitelkám vytváří dostatečný prostor pro seberealizaci a uplatnění vlastní iniciativy, což se příznivě promítá v pozitivní atmosféře ve škole, kvalitě výchovně-vzdělávací činnosti i do interpersonálních vztahů. Ředitelka svým odpovědným přístupem k plnění pracovních povinností motivuje ostatní zaměstnance. Při zkvalitňování předškolního vzdělávání využívá získaných odborných dovedností a vědomostí získaných ve funkčním studiu pro vedoucí pracovníky škol a školských zařízení a schopností učitelek.

Zaměstnanci mají přístup ke všem potřebným informacím, které jsou uvnitř zařízení předávány při osobním kontaktu a formou oběžníku. Plánovaně se konají pedagogické

a provozní porady. Ze zápisů pedagogických rad vyplývá, že mají velmi dobrou úroveň. Velká pozornost je věnována moderním metodám a formám předškolního vzdělávání.

V přehledně zpracovaných řádech (*Vnitřní řád školy, Provozní řád, Organizační řád školy*) jsou stanoveny základní pravidla pro zaměstnance i pro rodiče. Organizační strukturu školy vymezují **Organizační řády pro pedagogické a provozní zaměstnance**. Z organizačního schématu vyplývá, že jsou ředitelce školy přímo podřízeny učitelky a ostatní zaměstnanci školy. Organizační struktura je funkční.

Kontrolní a hospitační činnost je plánovaná a zahrnuje celou strukturu školy. Plán hospitací je orientován zvláště na naplňování cílů v souvislosti s hlavními záměry školy. Z předložených zápisů vyplývá, že ředitelka velmi dobře analyzuje výsledky hospitační činnosti, stanovuje pozitivní a zdůvodněné závěry. Kontrola provozu školy a plnění pracovních povinností jsou prováděny každodenně v běžném pracovním kontaktu. Vedení zaměstnanců při naplňování hlavních cílů předškolního vzdělávání má motivující charakter.

V oblasti dalšího vzdělávání učitelek vychází ředitelka z nabídek pedagogického centra pro vzdělávání, z potřeb školy a ze zájmů učitelek. Zpracovala konkrétní plán vzdělávání, cíle jsou v souladu s analýzou uplynulého období a finančními možnostmi školy. Pozornost je zaměřena na studium nových trendů v oblasti výchovně-vzdělávací i v řízení školy. Ředitelka pružně reaguje na nové směry a myšlenky v předškolní výchově a zajišťuje potřebné odborné materiály pro školu. Vědomosti si učitelky vzájemně předávají na pedagogických radách a podklady k předškolnímu vzdělávání získané na seminářích jsou dostupné všem učitelkám ve škole. Oblast vzdělávání je přínosem pro zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu.

Evaluační systém mateřské školy je vytvořen, škola ho začíná postupně realizovat. Každá učitelka zhodnotila na konci školního roku oblast předškolního vzdělávání - **Třídní vzdělávací program**. Ředitelka zpracovala **Výroční zprávu o činnosti mateřské školy školní rok 2002-2003**, která je výčtem činností v minulém školním roce, ale neanalyzuje současný stav. Systém hodnocení pracovníků je zpracován, kritéria byla se všemi projednána.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola se nachází v centru města, u hlavní silnice. Je umístěna ve dvou propojených budovách, které byly postaveny pro účely předškolního zařízení ve dvou etapách. V původní budově, přes třicet let staré, jsou ve dvou podlažích čtyři třídy. Jejich prostorové uspořádání (třída, herna, sociální zařízení) je stejné a poskytuje podnětné zázemí pro realizaci přijatého školního vzdělávacího programu. V přízemí jsou šatny dětí, sborovna a prostory školní kuchyně. Na každém podlaží je přípravná kuchyňka, která je společná vždy pro dvě třídy. Součástí této budovy je ředitelna a skladové prostory. Šatny dětí jsou v přízemí. V posledních dvou letech byla v této budově ve všech třídách rekonstruována sociální zařízení dětí a vyměněna osvětlení. Další dvě třídy jsou v přístavbě vybudované v roce 1980. Jednotlivé místnosti (třída, herna, sociální zařízení) jsou větších rozměrů. Dle subjektivního názoru mají tyto dvě třídy nižší intenzitu umělého osvětlení. Všechny běžné třídy jsou vybaveny starším nábytkem, který je funkční a převážně v dobrém technickém stavu. Velikosti stolků a židliček však neodpovídají antropometrickým požadavkům dětí předškolního věku. Pro odpolední odpočinek dětí se rozkládají lehátka. Ve všech běžných třídách i hernách učitelky vytvořily členěním nábytku několik zákoutí pro skupinové a individuální činnosti dětí. Svým vybavením velmi vhodně motivují děti k tvořivým hrám, pracovním a výtvarným činnostem.

Všechny prostory obou budov mateřské školy včetně spojovací chodby jsou upravené a mají vysokou úroveň estetického uspořádání.

Součástí předškolního zařízení je školní zahrada. Poskytuje dětem podnětné zázemí pro pohybové a relaxační aktivity v průběhu celého školního roku. Kromě pískovišť jsou zde průlezkyně, kolotoč, skluzavky, dřevěné tělovýchovné sestavy, domečky, bazén. Zcela uspokojivý není technický stav některých částí zahradního vybavení (např. dřevěný domeček). V současné době školní zahrada prochází postupně celkovou rekonstrukcí na základě zpracovaného projektu architekta. Již realizované úpravy dokladují promyšlenost a funkčnost provedených změn. Podložením průlezek a skluzavek speciální hmotou se zvýšila bezpečnost dětí, byla obměněna a doplněna výsadba zeleně. Nově byly zakoupeny zahradní hračky. Vybudováním sociálního zařízení, které slouží dětem při jejich pobytu venku, se výrazně zvýšila úroveň podmínek k pobytům dětí na školní zahradě.

Jednotlivé třídy jsou kvalitně vybaveny, poskytují dětem pestrou nabídku hraček a učebních pomůcek včetně doplňkového materiálu, který obohacuje námětové hry a tvořivé činnosti dětí. Hračky a učební pomůcky svým zaměřením odpovídají počtu a věku dětí. Pestrá je i nabídka materiálu pro výtvarné a pracovní činnosti. Součástí tvoří tělovýchovné zařízení a audiovizuální technika. Vedení školy průběžně doplňuje do školní knihovny knižní novinky dětské a odborné literatury a aktualizuje stav metodických materiálů pro potřeby učitelů v návaznosti na současné trendy předškolní výchovy. Mateřská škola má k dispozici pro administrativní práce (ředitelka a vedoucí stravování) počítače s tiskárnou, připojení na internet a kopírovací zařízení.

Ředitelka má přehled o stavu materiálně-technického zázemí školy. Jeho úroveň průběžně kontroluje a věnuje náležitou pozornost plánování. Oblast hodnocení materiálně-technických podmínek tvoří součást materiálu Výroční zpráva za školní rok 2002/2003. Zpracovaný dokument Plán modernizace – výhled do roku 2007 zahrnuje konkrétní cíle a požadavky, které vycházejí z potřeb školy. Jejich realizaci pak ředitelka následně projednává se zřizovatelem při sestavování rozpočtu pro daný kalendářní rok. Přístup zřizovatele k oblasti předškolní výchovy je velmi pozitivní. Pravidelně sleduje materiálně-technické podmínky a dle finančních možností reaguje na předložené požadavky vedení školy.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou celkově hodnoceny velmi dobře.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Vedení kontrolované povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Kontrolovaná povinná dokumentace k evidenci dětí (přehledy docházky, přehledy výchovné práce a evidenční listy) je vedena na předepsaných tiskopisech.

Počet dětí uvedený ředitelkou ve Statistickém výkaze ke dni 30. 9. 2003 neodpovídal počtu dětí uvedených v Přehledu docházky a na evidenčních listech dětí navštěvujících mateřskou školu. Skutečnost byla o čtyři děti vyšší než ředitelka uvedla ve Statistickém výkaze.

Záznamy v Přehledu výchovné práce mají vypovídající hodnotu o výchovně-vzdělávací práci.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Režim dne rámcově vymezuje dobu pro spontánní a programově řízené aktivity, respektuje psychohygienické zásady. Dílčí nedostatky organizačního rázu byly zjištěny v průběhu pitného režimu. Nabídka pouze čtyř hrnečků vyžadovala delší časový interval pro vystřídání

všech dětí. Odpolední odpočinek probíhá organizovaně, zohlednění individuální potřeby spánku je součástí programu mateřské školy.

Informační systém ve vztahu k rodičům dětí plní svůj význam a využívá rozmanité formy: každodenní kontakty, výstavy prací dětí, informace na nástěnkách, organizování společenských akcí s tematickým zaměřením za aktivní účasti rodičů, besídky a další.

System kontrol plnění vzdělávacího programu je účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

OPZ pedagogických pracovníků

Odborná a pedagogická způsobilost učitelek mateřské školy a jejich zájem o další vzdělávání přispívaly k efektivitě předškolního vzdělávání. Volené formy práce a vytvořené podmínky k realizaci výchovně-vzdělávacích činností prokazovaly velmi pozitivní vliv odborné a pedagogické způsobilosti učitelek pro oblast předškolní pedagogiky. Učitelky vycházely ze svých pedagogických zkušeností, s profesionálním přístupem reagovaly na individuální potřeby dětí. S efektivním výsledkem přenášely do praxe poznatky získané v rámci dalšího vzdělávání.

Spontánní a řízené činnosti

Organizace předškolního vzdělávání vycházela z připraveného ***Třídního vzdělávacího programu***. Učitelky ve všech hospitovaných třídách uplatňovaly komplexní pojetí předškolního vzdělávání, navazovaly na již získané zkušenosti a poznatky dětí. Spontánní a řízené činnosti proběhly ve vyváženém časovém prostoru. Cíleně volená nabídka odrážela v každé třídě realizované téma daného období, učitelky vytvářely prostor pro rozvoj fantazie, představivosti a tvořivosti dětí. Všechny řízené činnosti měly motivující charakter a děti se zapojovaly s nadšením. Zároveň i vlastní podnětnost prostředí a otevřený přístup k herním aktivitám dostatečně motivovaly děti k rozmanitým spontánním činnostem. Jednotlivé aktivity byly smysluplné, učitelky dle potřeby poskytovaly dětem metodickou pomoc, radu či citovou podporu. Byly s dětmi v neustálém kontaktu, zajímaly se nejen o jejich činnosti, ale i prožitky. Soustavně sledovaly dosahované výsledky, projevy a reakce dětí, slovním vyjádřením oceňovaly jejich snahu, pokroky či zájem.

Učitelky se již dlouhodoběji zabývají oblastí plánování v návaznosti na přijatý školní vzdělávací program a jeho metodiku průběžně propracovávají. Pod odborným vedením ředitelky si předávají zkušenosti, stav analyzují a konkrétními postupy zvyšují kvalitu rozpracování třídních vzdělávacích programů. Vytvářejí podmínky pro vzdělávání dětí ve všech činnostech a preferují využití aktivních forem učení. To se odráželo i v zodpovědně a pečlivě promyšlených přípravách všech učitelek na vzdělávací proces.

Organizace spontánních činností umožňovala dětem samostatné rozhodování a vlastní volbu činnosti, místa i partnera. Děti měly pro jejich realizaci dostatek času a materiálního zabezpečení. Řízené činnosti probíhaly v navštívených třídách především skupinově a převážně i provázaně se spontánními aktivitami druhých dětí. Frontálně učitelky organizovaly činnosti zaměřené na pohyb, rozvoj jazykových a komunikativních dovedností. Učitelky volily metody, které na základě přirozeně vyplývajících souvislostí a dříve již získaných zkušeností a poznatků aktivizovaly děti k samostatnému přemýšlení, hledání správné odpovědi či řešení předložených úkolů.

Ve všech třídách všechny sledované aktivity probíhaly ve velmi vyrovnaných podmínkách. Atmosféru tříd charakterizovaly vstřícnost vzájemných vztahů mezi dětmi, vyrovnaná vzájemná komunikace mezi učitelkami a dětmi, dodržování předem vytvořených pravidel, ze

kterých byly zřejmé tolerance a respektování individuálních potřeb dětí. Profesionální a citlivý přístup učitelek k dětem vytvářely prostředí naplněné vzájemnou důvěrou. Učitelky podporovaly rozvoj samostatnosti dětí, vhodně volenými otázkami rozvíjely jejich souvislé řečové projevy.

***Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností je celkově hodnocen jako vynikající.
Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností je celkově hodnocen také jako vynikající.***

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Zaznamenané výsledky prokazovaly vysokou úroveň pedagogické práce. Sledované rozdíly mezi dětmi odpovídaly jejich věkovým zvláštnostem, individuálním schopnostem a dovednostem. V oblasti pohybových aktivit byly děti obratné, učitelky věnovaly systematickou péči rozvoji jemné motoriky. Děti zvládaly velmi dobře až příkladně sebeobslužnost při stolování a oblékání, hygienu a zdvořilostní návyky. Promyšleně probíhala organizace dopoledních svačin. Děti si volily dle individuálních potřeb dobu svačiny a množství jídla. Zvládaly zásady týmové spolupráce, prokazovaly velmi dobrou úroveň rozumové vyspělosti. Dobře komunikovaly, navazovaly kontakty. Některé děti byly schopné uplatnit vlastní představivost a rozvoj těchto schopností učitelky i cíleně podporovaly. Z výtvarných prací a výrobků bylo zřejmé, že děti zvládají více druhů výtvarných technik a v průběhu roku pracují i s různorodým výtvarným materiálem. S využitím přirozených situací učitelky podporují u dětí pozitivní vztah k životnímu prostředí.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávacích činností je hodnoceno stupněm vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je v souladu se zřizovací listinou.

Mateřská škola organizuje v průběhu školního roku řadu společenských, kulturních a sportovních aktivit (vánoční a velikonoční výstavy, jarní besídky pro veřejnost, koncert „Na schodech“, návštěvy pohádkových představení, rozloučení se školním rokem, 3 třídy navštěvují plaveckou školu atd.)

Pozitivním jevem je péče o děti talentované a děti se specifickými potřebami. Působí zde dvě speciální třídy, dva výtvarné kroužky a pěvecký kroužek Kopretiny. Škola nabízí alternativní programy pro děti s odloženou školní docházkou a rehabilitaci dýchání formou hry na zobcovou flétnu podle profesora Žilky, je zajištěna i individuální logopedická péče pro děti.

Prezentace školy na veřejnosti a průběh akcí jsou dokladovány v kronice a ve fotodokumentaci školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. SM 8889-10/02- ze dne 11. 2. 2003
2. Zřizovací listina s účinností od 1. ledna 2003
3. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2003
4. Povolení výjimky z počtu dětí ve třídě ze dne 11.6. 2003
5. Provozní řád mateřské školy s účinností od 1. 1. 2003
6. Organizační řád č. 2/2003 s účinností od 1. ledna 2003

7. Vnitřní řád č. 1 ze dne 26. 8. 2003
8. Organizační řád pro pedagogické a provozní zaměstnance s účinností od 1. ledna 2003
9. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. 1. 2003
10. Školní vzdělávací program pro školní rok 2003/2004
11. Výroční zpráva o činnosti školy ze dne 2. 7. 2003
12. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků ve školním roce 2003/2004
13. Evidence docházky zaměstnanců za školní rok 2003/2004
14. Rozvrh pracovní doby učitelek, nedatováno
15. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2003/2004
16. Plán spolupráce s rodiči, nedatováno
17. Zápisy ze schůzek s rodiči ve školním roce 2003/2004
18. Kritéria hodnocení zaměstnanců školy ve školním roce 2003/2004, nedatováno
19. Záznamy z kontrolní činnosti za školní rok 2003/2004
20. Plán modernizace – výhled do roku 2007
21. Dokumentace tříd pro školní rok 2003/2004: seznamy dětí, přehledy docházky dětí, evidenční listy, přehledy výchovné práce, záznamy o dětech, individuální plány a dokumenty pro děti se zdravotním postižením, individuální plány pro děti s odkladem školní docházky, třídní programy, zmocnění k odvádění dětí

ZÁVĚR

V běžných třídách mateřské školy pracují učitelky, které splňují pedagogickou a odbornou způsobilost. Zájem ředitelky v oblasti nových trendů předškolní výchovy se odráží ve způsobu realizace výchovně-vzdělávacího programu a na celém stylu práce předškolního vzdělávání. Organizační a informační systém školy je přehledný. Kontrolní činnost ředitelky je koncepční.

Materiálně-technické podmínky školy (zařízení nábytkem, uspořádání hracích koutů, dostatečné množství hraček, didaktického materiálu a doplňků ke hrám) vytvářejí velmi dobré předpoklady pro práci s dětmi. Školní zahrada poskytuje dostatečný prostor pro každodenní pohybové vyžití dětí i pro různorodé sezónní hry a činnosti.

Vytvořený systém výchovně-vzdělávací práce podporuje osobnostní rozvoj dětí všech věkových skupin. Organizace řízených a spontánních aktivit byla plynulá, činnosti se vzájemně prolínaly. Učitelky připravovaly dětem podnětné prostředí a využívaly při své práci vhodné individuální a skupinové metody. Použité formy práce odpovídaly současným trendům předškolní výchovy. Hra je preferována jako základní činnost dětí předškolního věku. Důraz, který učitelky kladly na smyslové a prožitkové učení, se odrážel na dobré úrovni dětských poznatků a dovedností. Vzdělávací činnost mateřské školy naplňuje její základní funkci nejen v oblasti poznávání, ale i v oblasti sociální. Z hlediska psychohygieny byly respektovány stanovené intervaly mezi jednotlivými jídly, pobyt dětí na čerstvém vzduchu, individuální potřeba spánku dětí. Motivace byla používána dostatečně, hodnocení dětí bylo pozitivní a adresné. Mateřská škola záměrně vytváří a podporuje pozitivní komunikační prostředí, v němž dominují vzájemné pěkné vztahy mezi dětmi a učitelkami. V celém zařízení vládla spokojená atmosféra, zájem pedagogického sboru o děti, respektování jejich individuálních potřeb je na příkladné úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Radomíra Bartošová
Členové týmu	Miloslava Beránková
	Miloslava Havlíčková	

V Náchodě dne 8. března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. 3. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Eva Rousková

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Raisova 1816, 547 01 Náchod. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-03-30	i5-1005/04–5198
Zřizovatel město Nové Město nad Metují	2004-03-30	i5-1005/04–5198

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.

